

Herwinning van uraan uit afvalmateriaal afkomstig van omsettingsaanleg

Authors:

Marcelle Potgieter^{1,2}
 John C. Barry²
 Derik J. van der Westhuizen³
 Henning M. Krieg³

Affiliations:

¹Membrane Technology Group, Chemical Resource Beneficiation, North-West University, South Africa

²Uranium Chemistry Group, South African Nuclear Energy Corporation SOC (Necsa), South Africa

³Membrane Technology Group, Chemical Resource Beneficiation, North-West University, South Africa

Corresponding author:

Marcelle Potgieter,
 marcelle.potgieter@necsa.co.za

How to cite this article:

Potgieter, M., Barry, J.C., Van der Westhuizen, D.J. & Krieg, H.M., 2017, 'Herwinning van uraan uit afvalmateriaal afkomstig van omsettingsaanleg', *Suid-Afrikaanse Tydskrif vir Natuurwetenskap en Tegnologie* 36(1), a1464. <https://doi.org/10.4102/satnt.v36i1.1464>

Copyright:

© 2017. The Authors.
 Licensee: AOSIS. This work is licensed under the Creative Commons Attribution License.

Read online:

Scan this QR code with your smart phone or mobile device to read online.

Dissolution of nuclear conversion plant waste. The ADU conversion process operated at Necsa, resulted in a significant amount of U-containing waste. To recover the valuable U, the main impurities were determined as Ca, Fe and Th and it was found that 98% of U could be dissolved in 3 M HNO₃ without an additional oxidising agent.

Die ammoniumdiuranaat (ADU)-omsettingsproses wat by Necsa bedryf is en gebaseer is op die direkte omsetting van ADU na UF₆ (Ponelis, Slabber & Zimmer 1987), het verskil van dié in ander lande in die oopsig dat daar nie kerngraadvoermateriaal gebruik is nie. Die gebruik van onsuiwer voermateriaal soos ontvang deur myne het daartoe geleid dat 'n groot hoeveelheid afvalmateriaal gevorm is wat hoë konsentrasies herwinbare U, asook ander onsuiwerhede, bevat. Vir herwinning, moet beide die hoeveelheid onsuiwerhede bepaal word en 'n metode ontwikkel word om die afvalmateriaal vir verdere prosessering op te los. Addisioneel is gepoog om van die onsuiwerhede reeds tydens die oplosproses te verwijder.

Om die invloed van die oplosmiddels by verskillende konsentrasies (3 en 1 M HNO₃; 2.5 en 1.25 M H₂SO₄; 3 en 1 M HCl en water) te ondersoek, is 1 g afvalmateriaal in 100 mL oplosmiddel by 80 °C vir 1 h opgelos terwyl dit konstant geroer is. Die invloed van H₂O₂ (oksidasie van U[IV] na U[VI]) op die oplosbaarheid van die U, is ook bestudeer.

Daar is gevind dat die afvalmateriaal 487 mg/g U bevat, terwyl die hoofonsuiwerhede ten oopsigte van U, Ca (9.3%), Fe (5.4%) en Th (8.4%) was. In al die oplosmiddels wat ondersoek is, is meer as 78% U opgelos met 'n maksimum van 98% U wat in 3 M HNO₃ opgelos het. Die byvoeging van H₂O₂ het die minste invloed op die oplosbaarheid van U in HNO₃ getoon, maar het wel 'n toename in oplosbaarheid in minder oksiderende sure veroorsaak. Tydens die oplosproses is die Th-konsentrasie tot onder 1% ten oopsigte van U in oplossing verlaag. Die hoeveelheid Ca het gewissel, afhangende van die suurtipe en -konsentrasie wat met die oplosbaarheid van CaSO₄·2H₂O in verskillende sure, volgens literatuur, ooreenstem (Cameron & Breazeale 1903; Vershkova et al. 2003; Li & Demopoulos 2005; Ling & Demopoulos 2004). Die konsentrasie Fe in oplossing het nie beduidend verlaag nie, slegs 'n klein toename getoon na die byvoeging van H₂O₂. Dit impliseer dat die oksiderende oplosproses van U nie net deur H₂O₂ nie, maar ook deur Fe gefasiliteer word (Venter & Boylett 2009).

Die afvalmateriaal is dus suksesvol opgelos (98% U) in 3 M HNO₃ in die afwesigheid van 'n addisionele oksideermiddel, terwyl die Th-inhoud vanaf 8.4% tot onder 1% verlaag is. Toekomstige werk sluit die verwijdering van fluoried, asook suiwing van die U uit die onsuiwer oplossing, in.

Literatuurverwysings

- Cameron, F.K. & Breazeale, J.F., 1903, 'Solubility of calcium sulphate in aqueous solutions of sulphuric acid', *Journal of Physical Chemistry* 7(8), 271–577.
- Li, Z. & Demopoulos, G.P., 2005, 'Solubility of CaSO₄ phases in aqueous HCl+CaCl₂ solutions from 283 K to 353 K', *Journal of Chemical and Engineering Data* 50(6), 1971–1982. <https://doi.org/10.1021/je050217e>
- Ling, Y. & Demopoulos, G.P., 2004, 'Solubility of Calcium Sulfate Hydrates in (0 to 3.5) mol·kg⁻¹ Sulfuric Acid Solutions at 100 °C', *Journal of Chemical and Engineering Data* 49(5), 1263–1268. <https://doi.org/10.1021/je034238p>
- Ponelis, A.A., Slabber, M.N. & Zimmer, C.H.E., 1987, *Conversion of non-nuclear grade feedstock to UF₄ (IAEA-TECDOC-420)*, International Atomic Energy Agency, Vienna.
- Venter, R. & Boylett, M., 2009, 'The evaluation of various oxidants used in acid leaching of uranium', in *Hydrometallurgy Conference (1–12)*, The Southern African Institute of Mining and Metallurgy, Johannesburg.
- Vershkova, R., Vershkova, Y.A., Tareeva, O.A., Ivlev, K.G. & Lokshin, E.P., 2003, 'Solubility of Calcium Sulfate Dihydrate in Nitric Acid at 20 °C', *Russian Journal of Applied Chemistry* 76(1), 156–157. <https://doi.org/10.1023/A:1023380925093>

Note: A selection of conference proceedings: Student Symposium in Science, 27–28 October 2016, North-West University, South Africa. Organising committee: Mr Rudi Pretorius (Department of Geography, University of South Africa); Dr Hertzog Bisset (South African Nuclear Energy Corporation [Necsa]); Dr Andrew Swarts (School of Physical and Chemical Sciences, North-West University).